

בצלם - מרכז המידע הישראלי לזכויות האדם בשטחים (ע.ר.).
بتسيلم - مركز المعلومات الإسرائيلي لحقوق الإنسان في الأراضي المحتلة
B'Tselem – The Israeli Information Center for Human Rights in the Occupied Territories

16.6.2013
ש.מ. 14963

לכבוד,
אל"מ דורון בן ברק
היועץ המשפטי לאוגדת איו"ש
באמצעות פקס : 02-9977326

שלום רב,

הנדון: דרישה לאסור על השימוש בכלבי יחידת "עוקץ" לתקיפת אזרחים פלסטינים לא חמושים

במהלך השנתיים האחרונות תיעד בצלם 11 מקרים, בהם הותקפו 13 אזרחים פלסטינים על ידי כלבי יחידת "עוקץ" בגדה המערבית: בשישה מהמקרים, שיסו לוחמי יחידת "עוקץ" את כלביהם בפלסטינים אשר ניסו להיכנס לישראל למטרות עבודה; במקרה אחד שיסו החיילים כלב במפגין פלסטיני ובמקרה נוסף, בפלסטיני שנקלע לעימותים בין צעירים אחרים לבין הצבא; בשלושה מקרים נוספים, כלבי יחידת "עוקץ" תקפו אזרחים, בהם אישה בת 88, במהלך פעילויות צבאיות באזורי מגורים.

המקרה האחרון הידוע לבצלם, ארע ביום רביעי, ה-13.5.15, בסמוך לעיירה בית אולא, צפונית-מערבית לחברון, כאשר חיילים שיסו כלבי תקיפה בשני צעירים תושבי בית אולא, אשר ניסו לעבור את גדר ההפרדה במטרה להיכנס לישראל למטרות עבודה.

במארכ 2012, בעקבות פרסום סרטון וידאו שצילם צלם מתנדב של בצלם, שבו נראה כלב תוקף צעיר פלסטיני במהלך הפגנה בכפר קדום, פורסם בתקשורת כי הצבא החליט להפסיק את השימוש בכלבים לפיזור הפגנות בגדה. במענה לדרישת בצלם להורות על חקירת מצ"ח של האירוע, מסרה הפרקליטות הצבאית כי לאחר בדיקת המקרה הוחלט שלא לפתוח בחקירה, שכן "משך הזמן הארוך שלקח לשחרר את הכלב מידו של המתלונן, נגרם כתוצאה מיידוי אבנים לעבר הלוחם שניסה לשחרר את נשיכת הכלב, בעיטות המפגינים בכלב ותזוזה תמידית של המתלונן, אשר גרמו לכלב לנעילה חזקה יותר של הנשיכה ולחידושה, והעובדה שהלוחמים לא חבשו מסיכות גז, כאשר במקום שוחרר גז מדמיע [על ידי החיילים]".

במקרה אחר, דרש בצלם כי תיפתח חקירת מצ"ח באירוע שבו הגיעו חיילים בלויית כלב כדי לבצע פעולת מעצר בבית. במהלך האירוע, תקף הכלב אישה ואת בנה הקטין. בתשובה, מסרה הפרקליטות הצבאית, כי במהלך הפעולה "התרחשה שגיאה מקצועית של הכוח בפיקוד על הכלב" ועל כן הוחלט שלא לפתוח בחקירת מצ"ח לבירור נסיבות האירוע.

מתשובות אלה עולה כי הצבא אינו רואה בשימוש המתואר בכלבים באותם אירועים מעשה פסול, ואף, מעבר לכך – התשובות מתעלמות מההנחיות שקיבלו החיילים בנושא זה. משתמע מהן, כי מבחינת הפרקליטות הצבאית, השימוש בכלבים נגד אזרחים שאינם חמושים ושאינם מסכנים בצורה כלשהי אף אדם אחר, הוא בגדר שיטת פעולה לגיטימית. זאת, בין אם מדובר בשיסוי כלבים על אזרחים ובין אם מדובר בשימוש בכלבים באזורי מגורים. במקום זאת, מתמקדת הפרקליטות בבעיה מקצועית כזו או אחרת של יישום ההוראות.

אולם, שימוש בכלבי תקיפה כלפי אזרחים בנסיבות אלה הוא פסול מיסודו ואינו מוסרי. מדובר באמצעי מסוכן שלא ניתן לשלוט בו, שמטיל אימה על ציבור רחב ואשר גרם עד כה לפגיעה חמורה באזרחים. לפיכך, על הצבא לאסור לחלוטין, לאלתר, על השימוש בכלבים כלפי אזרחים. זאת, בין אם מדובר באזרחים המבקשים להכנס לישראל ללא היתר, באזרחים המשתתפים בהפגנה או באזרחים השוהים בבתיהם בעת שחיילים מגיעים אליהם לצורך פעולות מעצר.

אודה להתייחסותך המהירה והעניינית לפנייתי זו וכן לפניות הקודמות בנושא, אשר טרם זכו למענה כלשהו ומצורפות לפנייה זו.

בכבוד רב,

גיסיקה מונטל, מנכ"ל

בצלם

העתקים:

- אלוף ניצן אלון, מפקד פיקוד מרכז, באמצעות פקס: 02-5305741.
- אלוף דני עפרוני, הפרקליט הצבאי הראשי, באמצעות פקס: 03-5694526.
- תא"ל תמיר ידעי, מפקד אוגדת איו"ש, באמצעות פקס: 02-9970436.
- אלי"מ אבי בלוט, מח"ט יהודה, באמצעות פקס: 02-9967370.
- סא"ל רונן הירש, הפרקליט הצבאי לעניינים מבצעיים, באמצעות פקס: 03-7407847.
- רס"ן זוהר הלוי, זכויות אדם ופניות הציבור, דובר צה"ל, באמצעות פקס: 03-5693971.